

POLSKA AKADEMIA NAUK
Instytut Historii

KWARTALNIK
HISTORYCZNY

ROCZNIK LXIII

Nr 6

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE
WARSZAWA 1956

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII

KWARTALNIK
HISTORYCZNY

ROCZNIK LXIII

Nr 6

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE
WARSZAWA 1956

KOMITET REDAKCYJNY

Aleksander Gieysztor, Leon Grosfeld, Witold Kula,
Bogusław Leśnodorski — redaktor
Janina Żurawicka — sekretarz

RADA REDAKCYJNA

Stanisław Arnold, Juliusz Bardach, Bronisław Biliński,
Iza Biezuńska, Rafał Gerber, Konstanty Grzybowski,
Henryk Jabłoński, Gerard Labuda, Kazimierz Lepszy,
Henryk Zieliński

ADRES REDAKCJI

Instytut Historii PAN
Warszawa, Rynek Starego Miasta 29/31
tel. 62051

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE

Warszawa, ul. Krakowskie Przedmieście 79

<i>Nakład 4339+118</i>	<i>Oddano do składania 15.IX.56</i>
<i>Ark. wyd. 23,7 Ark. druk. 15</i>	<i>Podp. do druku w grudniu 56</i>
<i>Papier druk. ilustr. V kl. 70 g 70 × 100</i>	<i>Druk uk. w grudniu 1956</i>
<i>Cena zł 15.—</i>	<i>B-7-29058 Zam 324</i>

Drukarnia Naukowa, Warszawa, Sniadeckich 8.

SPIS RZECZY

Wacław Długoborski — Wystąpienia tkaczy w Dzierżoniowskim w latach 1830—1831	3
Jan Antoni Wilder — Echa rewolucji 1905 roku w Anglii	37

DYSKUSJA I POLEMIKA

Josef Macek — Niektóre uwagi historyków czechosłowackich dotyczące makiety I tomu Historii Polski	68
Dyskusja nad obecnym stanem i możliwościami rozwojowymi naszej nauki historycznej	72
Wacław Radkiewicz — Kilka uwag w związku z artykułem R. Kodziejczyka o kształtowaniu się burżuazji polskiej	88

ARTYKUŁY RECENZYJNE I RECENZJE

Kwartalnik Historii Kultury Materialnej — Czesław Łuczak, Jerzy Topolski	96
W. Czapliński, Dwa sejmy w roku 1652 — Adam Kersten	110
M. Reinhard, Le Grand Carnot, t. I—II — Stanisław Herbst	115
E. Kovács, Bem József — Jan Reychman	119
M. Kukiel, Czartoryski and European Unity 1770—1861 — Józef Dutkiewicz	131
J. Willaume, Szymon Askenazy jako historyk dwu stuleci — Józef Dutkiewicz	138
I. Pietrzak-Pawłowska, Królestwo Polskie w początkach imperializmu 1900—1905 Paweł Korzec	139
R. Breyer, Das Deutsche Reich und Polen 1932—1937 — Franciszek Ryszka	146
J. Kosicki i W. Kozłowski, Bibliografia piśmiennictwa polskiego za lata 1944—1953 o hitlerowskich zbrodniach wojennych — Władysław Chojnacki	157
F. L'Huilier, De la Sainte Alliance au Pacte Atlantique. I, II — Janusz Pajewski	161
Dzieje Śląska, opr. zbior. pod red. E. Maleczyńskiej i K. Maleczyńskiego — Kazimierz Popiołek	162

ŻYCIE NAUKOWE W KRAJU

Posiedzenie Rady Naukowej Instytutu Historii PAN w dniach 25 i 26 czerwca 1956 r.	171
Kilka uwag w sprawie badań nad dwudziestoleciami międzywojennym — Andrzej Ajnenkiel	173
Reforma studiów humanistycznych	177
Sprawozdanie z dyskusji nad wydawnictwem Regesta Poloniae	180

Aktualna pozycja etnografii w obrębie nauk historycznych — Anna Kutrzeba — Pojnarowa, Wiesław Bieńkowski	184
Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Historycznego	190

ZYCIE NAUKOWE ZA GRANICĄ

Cele i zadania Instytutu Historii Europejskich Krajów. Demokracji Ludowej przy Uniwersytecie im. Karola Marksa w Lipsku — J. Kaisch. W. Matkov	194
Z prac nad historią łużycką	197
Niektóre zagadnienia drugiej wojny światowej w świetle czasopisma „Revue d'Histoire de la Deuxieme Guerre Mondiale“ — Józef Kukułka. Halina Janowska	199
Prace Amerykańskiego Towarzystwa Historycznego — Tadeusz Rosłanowski	214

KORESPONDENCJA

Edward Lipiński — Ryszard Kiersnowski. Tadeusz Lalik, Janusz Tazbir, Andrzej Wyczański	228
--	-----

СОДЕРЖАНИЕ

Вацлав Длугоборски — Выступления ткачей в Дзержонёвском округе в 1830—31 годах	3
Ян Антони Вильдер — Отклики революции 1905 года в Англии	37

ДИСКУССИЯ И ПОЛЕМИКА

Юзеф Мацек — Некоторые примечания чешских историков о I томе Истории Польши	66
Дискуссия по поводу нынешнего состояния и возможностей развития нашей исторической науки	72
Вацлав Радкевич — Несколько примечаний в связи со статьей Р. Колюдейчика о формировании польской буржуазии	88

РЕЦЕНЗИОННЫЕ СТАТЬИ И РЕЦЕНЗИИ

Трёхмесячный Журнал Истории Материальной Культуры — Чеслав Лучак — Ежи Топольски	96
В. Чаплиньски — Два сейма в 1652 году — Адам Керстен	110
M. Reinhard, Le grand Carnot, I—II — Станислав Гербст	115
E. Kovacs, Bem József — Ян Рейхман	119
M. Kukiel, Czartoryski and European Unity 1770—1861 — Юзеф Дуткевич	121
И. Вилляуме, Шимон Аскеназы как историк двух столетий — Юзеф Дуткевич	138
И. Петшак-Павловска, Царство Польское в началах империализма 1900—1905 — Павел Кожец	139
R. Breyer, Das Deutsche Reich und Polen 1932—1937 — Францишек Рышка	146

И. Косицки и В. Козловски, Библиография польской письменности за 1944—1953 гг. о гитлеровских военных преступлениях — Владыслав Хойнацки	157
F. L'Huillier, De la St. Alliance au Pacte Atlantique, I, II — Януш Паевски	161
История Силезии, коллект. труд под ред. Э. Малечиньской и К. Малечиньского — Казимеж Полёлек	162

НАУЧНАЯ ЖИЗНЬ В СТРАНЕ

План работ Института Истории Польской Академии Наук на 1957 год	171
Дискуссия в варшавских архивах по поводу исследований междувоенного двадцатилетия — Анджей Айненкель	173
Преобразование гуманитарного обучения	177
По поводу издательства Regesta Poloniae	180
Актуальное положение этнографии в области исторических наук — Анна Кутшеба-Пойнарова, Веслав Беньковски	184
Юбилейный Съезд Польского Исторического Общества	190

НАУЧНАЯ ЖИЗНЬ ЗА РУБЕЖОМ

Цели и задачи Института Истории Европейских Стран Народной Демократии в Лейпциге — И. Калиш, В. Марков	194
С трудов над лужицкой историей	197
Некоторые вопросы второй мировой войны в освещении журнала „Revue d'Histoire de la Deuxième Guerre Mondiale” — Юзеф Кукулка, Галина Яновска :	199
Труды Американского Исторического Общества — Тадеуш Рослановски	214

КОРРЕСПОНДЕНЦИЯ

Эдвард Лишиньски — Тадеуш Лялик, Рышард Керсновски, Януш Тазбир, Анджей Вычански	228
--	-----

SOMMAIRE

Wacław Długoborski — Soulèvements de tisserands de la région de Dzierżoniów en 1830—1831	3
Jan Antoni Wilder — Echos de la révolution de 1905 en Angleterre	37

DISCUSSION ET POLÉMIQUE

Josef Macek — Quelques remarques des histoires tchécoslovaques sur les problèmes dans le I tome de l'Histoire de la Pologne	68
Discussion sur l'état actuel et sur les possibilités de développement de notre science historique	72
Wacław Radkiewicz — Quelques observations sur l'article de R. Kłodziejczyk sur la formation de la bourgeoisie polonaise	88

CRITIQUES ET COMPTES-RENDUS

Le Trimestriel de l'Histoire de la Culture Matérielle (Kwartalnik Historii Kultury Materialnej) — Czesław Łuczak, Jerzy Topolski	96
W. Czapliński, Les deux parlements de 1652 — Adam Kersten	110
M. Reinhard, Le Grand Carnot, I—II — Stanisław Herbst	115
E. Kovács, Bem József — Jan Reychman	119
M. Kukiel, Czartoryski and European Unity 1770—1861 — Józef Dutkiewicz	131
F. Willaume, Szymon Askenazy historien de deux siècles — Józef Dutkiewicz	138
I. Pietrzak-Pawłowska, Le Royaume de Pologne dans les debuts de l'impérialisme 1900—1905 — Paweł Korzec	139
R. Breyer, Das Deutsche Reich und Polen 1932—1937 — Franciszek Ryszka	146
J. Kosicki i W. Kozłowski, Bibliographie de la littérature polonaise 1944—1953 sur les crimes de guerre hitlérienne — Władysław Chojnacki	157
F. L'Huillier, De la Sainte Alliance au Pacte Atlantique, I—II — Janusz Pajewski	161
Histoire de la Silésie, ouvrage collectif sous la rédaction de E. Maleczyńska et K. Maleczyński — Kazimierz Popiołek	162

LA VIE SCIENTIFIQUE EN POLOGNE

Plan des travaux de l'Institut d'Histoire de l'Académie Polonaise des Sciences pour 1957	171
Discussion entre les archives varsoviennes au sujet des recherches sur la période entre les guerres — Andrzej Ajnenkiel	173
La réforme de l'étude des humanités	177
L'édition Regesta Poloniae	180
La position actuelle de l'ethnographie dans le cadre des sciences historiques — Anna Kutrzeba-Pojnarowa, Wiesław Bieńkowski	184
Congrès Anniversaire de la Société Polonaise d'Histoire	190

LA VIE SCIENTIFIQUE A L'ETRANGER

Buts et Tâches de l'Histoire des Pays Européens de Démocratie Populaire à Leipzig — J. Kalisch, W. Markov	194
Parmi les travaux sur l'histoire de Lusace	197
Certains problèmes de la seconde guerre mondiale vus par la „Revue d'Histoire de la Deuxième Guerre Mondiale“ — Józef Kukułka, Halina Janowska	199
Les travaux de la Société Américaine d'Histoire — Tadeusz Rosłanowski	214

CORRESPONDANCE

Edward Lipiński — Ryszard Kiersnowski, Tadeusz Lalik, Janusz Tazbir, Andrzej Wyczański	228
--	-----

WYDAWNICTWA INSTYTUTU HISTORII PAN

rok 1954

KONFERENCJA ŚLĄSKA INSTYTUTU HISTORII POLSKIEJ AKADEMII
NAUK. Wrocław 28.VI.—1.VII.1953

Małowist Marian — STUDIA Z DZIEJÓW RZEMIOSŁA W OKRESIE KRY-
ZYSU FEUDALIZMU W ZACHODNIEJ EUROPIE w XIV i XV WIEKU .

SUPLIKI CHŁOPSKIE XVIII WIEKU. wyd. *Janina Łaskiewiczowa, Jerzy
Michalski*

rok 1955

AKTA SEJMIKOWE WOJEWÓDZTWA KRAKOWSKIEGO. wyd. *Adam Przy-
boś*. t. II fasc. 2 1649—1660

AKTY POWSTANIA KOŚCIUSZKI. t. III wyd. *Włodzinierz Dzwonkowski,
Emil Kipa, Roch Morcinek*

Baumgart Jan — BIBLIOGRAFIA HISTORII POLSKIEJ ZA LATA 1950—1951
HISTORIA POLSKI. M a k i e t a pod red. *Tadeusza Manteuffla* i in. t. I do
roku 1764

INWENTARZE DÓBR SZLACHECKICH POWIATU KALIŃSKIEGO t. I od XVI
do połowy XVII w. wyd. *Władysław Rusiński*

Kalabiński Stanisław — ANTYNARODOWA POLITYKA ENDECJI W REWO-
LUCJI 1905—1907

Kronenberg Leopold — LISTY LEOPOLDA KRONENBERGA DO MIECZY-
SŁAWA WALIGÓRSKIEGO Z 1863 ROKU. Przygotował do druku *Ste-
fan Kieniewicz*

KSIEGI REFERENDARII KORONNEJ Z DRUGIEJ POŁOWY XVIII WIEKU.
wyd. *Antonina Keckowa, Władysław Pałucki* t. I 1768—1780

Manteuffel Tadeusz — PAPIESTWO I CYSTERSI

MATERIAŁY DO DZIEJÓW SEJMU CZTEROLETNIEGO, t. I opracował
Janusz Woliński, Jerzy Michalski, Emanuel Rostworowski

Pietrzak-Pawłowska Irena — KRÓLESTWO POLSKIE W POCZĄTKACH
IMPERIALIZMU. 1900—1905

LA POLOGNE AU X-e CONGRES INTERNATIONALE DES SCIENCES HI-
STORIQUES A ROME

Ryszka Franciszek, Ziemba Stanisław — DWA DZIESIĘCIOLECIA „HUTY
KOSCIUSZKO“

WYDAWNICTWA INSTYTUTU HISTORII PAN

rok 1956

Grosfeld Leon — POLSKIE REAKCYJNE FORMACJE WOJSKOWE W ROSJI
W 1917—1919

Heck R., Leszczyński J. — URBARZE DÓBR ZAMKOWYCH OPOLSKO-
RACIBORSKICH

Kalabiński Stanisław — CARAT I KLASY POSIADAJĄCE W WALCE Z RE-
WOLUCJĄ 1905—1907 W KRÓLESTWIE POLSKIM

Łepkowski Tadeusz — POCZĄTKI KLASY ROBOTNICZEJ WARSZAWY

MATERIAŁY DO DZIEJÓW CHŁOPA WIELKOPOLSKIEGO W DRUGIEJ
POŁOWIE XVIII WIEKU wyd. *Janusz Deresiewicz* t. I

MATERIAŁY Z SESJI POMORSKIEJ

ODRODZENIE I REFORMACJA W POLSCE T. I

Wawrzyńczyk Alina — STUDIA Z DZIEJÓW HANDLU POLSKI Z WIELKIM
KSIĘSTWEM LITEWSKIM I ROSJĄ W XVI WIEKU

w przygotowaniu

Baumgart Jan — BIBLIOGRAFIA HISTORII POLSKIEJ ZA ROK 1954

HISTORIA POLSKI. Makieta t. II

KSIĘGA SZWEDZKA t. I

Kula Witold — Z DZIEJÓW MANUFAKTURY W XVIII WIEKU

STUDIA ŹRÓDŁOZNAWCZE t. I